

VÁZLATOK

XI. A természeti erőforrásokban gazdag Románia

ÁLTALÁNOS ADATOK

Elhelyezkedése: Az északi félgömb, keleti felén, közép-Európa keleti részén helyezkedik el.

Határai: É: **Ukrajna**
ÉK: **Moldova**
K: **Ukrajna, Fekete-tenger**
D: **Bulgária**
DNy: **Szerbia**
Ny: **Magyarország**

területe: 237.500 km²
népessége: 22,5 millió fő
népsűrűsége: 94 fő/km²
nyelve: román
fővárosa: Bukarest
lakói: területén **1,5 millió fős magyar** kisebbség él.

zászlója



MAGYARLAKTA VIDÉKEK

→ Székelyföld

→ Marosvásárhely, Kolozsvár, Székelyudvarhely

székelyek: → Erdély legnagyobb néprajzi csoportja
→ honfoglaláskor telepedtek le
→ határvédelmet láttak el, ezért királyi kiváltságokat élveztek
→ közigazgatási egységeik a **székek** voltak (ezt őrzik a településnevek: pl.: Marosszék, Háromszék)

→ határ menti vidékek

→ Nagyvárad, Temesvár

A magyar nemzetiségiekén kívül jelentős a németajkúak (szászok, svábok) jelenléte

TERMÉSZETI ADOTTSÁGAI:

TÁJAK:

Keleti-Kárpátok

- fiatal, gyűrt lánchegység
- az Eurázsiai-hegységrendszer része
- az Aranyos-Beszterce áttörésétől a Dâmbovita forrásvidékéig
- kőzetei (*Ny-K irányba*):
vulkáni (andezit)-mész-kő-kristályos(gránit)-homokkő(flis)
- egykori tűzhányója a **Hargita**
- vulkáni vonulata **színesfémek érceiben** és **vulkáni utóműködésekben** gazdag
 - savanykás borvizek
 - szén-dioxidos, vígőz, kén-dioxidos feltörések (torjai Búdös-hegy)
- medencék sora található itt: **Gyergyói-, Csíki-, Háromszéki-medence**
- itt található az **Erdélyi-medence**, felszíne: dombvidék → kősóban, földgázban gazdag
- folyói: **Maros, Olt**

Erdélyi-középhegység

- részei: **Erdélyi-érchegység, Bihar**
- szigetként választja el az Erdélyi-medencét az Alföldtől
- ásványokban gazdag

Déli-Kárpátok

- a Dâmbovita forrásvidékétől az Al-Dunáig
- uralkodó kőzete: **kristályos(gránit)**
- legmagasabb hegysége: **Fogarasi-havasok**
- folyói: **Olt**
- dombvidékké szelídült lábvidéke **kőolajban** gazdag

Román-alföld

- a Duna és mellékfolyói töltötték fel hordalékukkal
- szinte *tökéletes síkság*
- kitűnő termőtalaj jellemzi

Moldova

- a Keleti-Kárpátoktól az országhatárig terjedő dombvidék
- kőzete: **löss**

ÉGHAJLAT:

Kárpátok → **hegyvidéki**
az ország nyugati részein → **nedves kontinentális**
az ország keleti részein → **száraz kontinentális**

VÍZRAJZ – FOLYÓK:

Duna → eredet: → **Fekete-erdő**
→ torkolat: → **Fekete-tenger** → háromágú delta torkolat →
nádban, halban gazdag, áruszállításban jelentős szerepe van
→ a Déli-Kárpátok és a Szerb-érchegység között vágja át magát
= **Kazán szoros** → vízerőmű = **Vaskapu-erőmű**

Duna mellékfolyói: **Olt, Zsil, Prut, Szeret**

Tisza mellékfolyói: **Szamos, Maros, Kőrösök**

TAVAK:

Gyilkos-tó → a Keleti-Kárpátok hegyomlása által felduzzasztott tó

Szent-Anna-tó → a Kelet-Kárpátokban a Csomád vulkán
kráterében alakult ki

tengerszemek → a Déli-Kárpátokban

NÖVÉNYZET:

Kárpátok → **függőleges növényövek** → állandóan hóval fedett terület
nem található

GAZDASÁG

1. MEZŐGAZDASÁG

→ kedvező éghajlati és talajadottságok, mégis gyenge
színvonalú mezőgazdaság jellemzi

alföldeken és Moldovában:

→ **sertés, szarvasmarha**, baromfitenyésztés
→ **kukorica, búza, napraforgó**, cukorrépa, kender

hűvösebb medencékben: → burgonya

melegebb dombvidékeken: → szőlő → jelentős a bortermelés

havasi legelőkön: → juh

IPARA

Közép-Európa ásványkincsekben leggazdagabb országa

- energiatermelés** → hőerőművek → Zsil völgyi **barnakőszén, lignit**
→ Erdélyi-medence: **földgáz**
→ Kárpátok déli előtere: **kőolaj**
- bányászat** → **vasérc + feketekőszén** → Erdély DNY-i részén → **Vajdahunyad** vaskohászata
→ ukrán vasérc: **Galați** vaskohászata
→ **arany**
- gépgyártás** → **Bukarest, Brassó, Ploiești, Arad, Kolozsvár**
- vegyipar** → **Ploiești** → hazai szénhidrogénre épül

KÖNNYŰIPAR

fafeldolgozás, cellulóz- és papíripar → **Kárpátok** erdeire épül

SZOLGÁLTATÁSOK

közúthálózata korszerűtlen
folyami (Duna) és a tengerhajózás jelentős → kikötő: **Constanța**

export: **élelmiszeripari, textilipari termékek, faárúk, gépek**

import: **nyersanyagok, korszerű gépek, gyártási eljárások**

TÉRKÉP

A = Ukrajna
B = Moldova
C = Szerbia
D = Bulgária
E = Magyarország

1. = Keleti-Kárpátok
2. = Déli-Kárpátok
3. = Erdélyi-középhegység
4. = Erdélyi-érchegység
5. = Bihar
6. = Hargita
7. = Gyergyói-medence
8. = Csíki-medence
9. = Háromszéki-medence
10. = Erdélyi-medence
11. = Román-alföld
12. = Moldova
13. = Fogarasi-havasok

a = Duna
b = Tisza
c = Maros
d = Körös
e = Olt
f = Zsil
g = Prut
h = Szeret
i = Szamos
j = Gyilkos-tó
k = Szent Anna-tó
l = Vajdahunyd
m = Galați
n = Bukarest
o = Brassó
p = Ploiești
q = Arad
r = Kolozsvár
s = Constanța
t = Marosvásárhely
u = Székelyudvarhely
v = Segesvár
x = Nagyvárad
y = Temesvár